

Nro. 8.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Januarius 28 - ik napján
1806 - ik esztendőben..

B é t s.

Ferdinand Királyi Fő Herczeget ; maga első
szülött kedves fiát, az Auszriai Birodalomnak ko-
rona örökösét, a' Bécsi fegyveres és forma ruhás
polgároknak fő vezérjékké tette Felséges Attya.
— János Kir. Fő Herczeg kedves testvér ötsét
a' Mária Terézia vitézi Rendjének Commendator-
ságával, Kutusow Orosz fő hadi vezért azon Rend-
nek nagy keresztével, a' Hellen-Homburg huszár
Regementnek vitéz Obersterét Baró *Moort* és *Tief-
fenhausen* Orosz Császári Kapitányt, a' ki később
ben a' Frantziákkal való tsatában el esett, azon
Rendnek kis keresztjével tisztelte meg Felséges Fe-
jedelmünk.

H

Azon négy gyalog Magyar Regementek közt, mellyek ezen Csász. fő városba, ezen folyó Januarius 18-ik napján őrizetre ide vezéreltettek, a' Splényi gyalog regementje nintsen, hanem a' Ferencz fő herczegé. Azoknak a' derék vitézeknek, a' kik az itt őrizeten lévő gyalog és lovas regementekből az Olasz Országi armádiánál megokat meg különböztették, Károly Kir. Fő Herczeg ajánlására az érdem pézt maga osztogatta ki Császár Eő Felsége.

Gróf *Lazanzky Procopius* Morva Országnek és Sziléziának Gubernatora, Eő Császári ~~23~~ Ap Királyi Felségének Frantzia Császárral kötött utolsó békeségét azon Ország- és tartománybeli lakosoknak a' következő nyomos hirdetmény által adta tudtokra;

„Morvának és Sziléziának talpra esett lakosi! El múlt a' nyomoruság ideje, békeséget szerzett minékünk a' mi leg jobb uralkodó Fejedelmünk. Hiv jobbágyainak a' pusztító háborútól laendő meg szabadittatásokra semmi á dozatot nem kiméltet. Az életnek és tulajdonosságnak meg tartása miatt származott szorongató gondoskodásoknak helyére tsendesség és jó rendtartás térnek vissza. — A' háború által ejtett sebeket az eleven foglalatosság, a' költsönös segedelem és a' Kormány-széknek faradhatatlan munkássága igen hamar begyógyítják, és nem sok idő múlva vissza fog előbbi virágzó állapotjába Morva Ország és Szilézia helyheztetődni. A' sokféle viszontagságoknak békeséges eltürése, közönséges szeretetre méltó Fejedelmekhez való hvségek és ragaszkodások által minden Morvai és Sziléziai Rendek és lakosok megmutatták azt újobban, hogy Fejedelmeknek és

hazájoknak védelmezésekre azon buzgó készség,
 lelkesíti őket, melly el húnynyt öseiket lelkesítette
 vala. Maga a' leg jobb fejedelem szemmel látó tanú
 bizonyysága vólt a' ti nyomorúságban mutatott bé-
 kefféges türefteknek, azon nagy készségeknek, mel-
 lyet az egyesült ármadiáknak számára szükséges
 eleségnek ide 's tova való hordasában, és az ő
 Felsége szentséges személyéhez való ragaszkodás-
 tokban mutattatok. — A' ti kedves Császártok
 maga szemlélte az ő tántorithatatlan hiveségű Mor-
 vai és Sziléziai jobbágyinak foglalatosságait. —
 A' leg szebb jutalomban vettetek részt, mivel a'
 ti eránta mutatott hiveségteknek emlékezete az ő
 atyai szivében soha sem fog el aludni. Morvának
 és Sziléziának nemes indulatú, derék és hiv lako-
 si, leg jobb Fejedelmeteknek parantsolatjából mind
 erről mind pedig arról bizonyossokká teszlek ti-
 teket, hogy segítségtekre leszen tinétek. — A'
 maga hiv jobbágyinak javokat fáradszhatatlanul
 munkálódó, leg jobb Fejedelmetek a' fegyverek-
 nek tsattogása között is meg tette a' szükséges ren-
 deléseket, hogy a' háborút követni szokott szükség-
 get, és szerfelett való drágaságot a' szomszéd tar-
 tományokból hordatott eleség által el hárithassa.
 — A' békeffégnék helyre állitása után leg első
 gondja is a' vólt, hogy hiv jobbágyinak nyomorú-
 ságokat enyhithesse — leg első parantsolatja is
 arra vólt intézve, hogy Morvai és Sziléziai hiv
 jobbágyinak szükségüket vóltaképen meg tudhas-
 sa, és a' kiknek a' halaszthatatlan segedelemre szük-
 ségek vagyon, azokat segíthesse, a' hol pedig a'
 szükség nem olly szorongató, a' ti javatoknak vissza-
 állítására mutattassanak Eő Felségének eszkö-
 zök. —

Nemes indulatú 's derék Morvai 's Sziléziai lakosok! Ki találtatik közöttetek, a' ki uralkodó Fejedelmének illy atyai gondoskodását látván, szenvedett nyomorúságát el ne felejténé! Ki nem lát közzületek bódogabb jövőidőket! — Ki nem érez újabb erőt magában, a' köz jónak eszközésére újabb kedvet, 's maga nagy nyomorúság közt fetrengő polgár társainak felsegellésére nagyobb készséget magában! Legjobb Fejedelmünknek parantsolatját én már bé tellyesitettem. — Egynéhány Commiffariusokat, kiknek buzgóságokat, talentomaikat, és egyenes szivűséget esmértem, és a' kik eránt leg nagyobb bizodalommal viseltetek, már el küldöttem, hogy a' polgároknak 's jobbágyoknak állapotjokról szorgalmatoosan értekezzenek, és a' hol múlhatatlan a' segedelem, engemet arról tudósítsanak. Rövid idő múlva azokat a' vipékeket, a' mellyek többet szenvedtek, magamis bé járom, és így minden nagy szükségben lévő az ideje korán való segítség eránt tellyes bizodalommal lehet. — Ezen bizodalommal várom én is a' Morvai és Sziléziai deréklakosoktól, hogy tsak egyedül az inségben lévőeknek adnak segedelmet, hogy ők az én rendeléseimet költsönös segítséggel tóditni fogják, hogy ők engemet leg jobb Fejedelmünk parantsolatjának eszközésében segitenek fognak, hogy én az ő köz segítégek által alkalmatossá fogok arra tétettetni, hogy az én iparkodásomnak leg szebb jutalmát, melly kinek kinek magánolsan, és az egésznek közönségesen bódogságának eszközéséből foly, el érhetem. — *Költ Brünben Januarius 16-ik napján, 1806-ik esztendőben, az Eő Császári, és Csász. 's Apost. Királyi Felségének világos pa-*

rantsolatjából. — Gróf Lazanzky Prokopius.

Magyar Ország.

Veszprim Vármegyéből, Január 8-ik napján 1806. Lehetetlen az utolsó rövid, de sok részben igen emlékezetes háború történeteiből dicselkedéssel nem emlékezni arról a' nemes lelkűség-ről, mellyel az úgy nevezett Mező földi Nemes urak Vármegyénkből, különösen pedig a' Mező Szentgyörgyi és Balhási Compossessor Urak a' szegény adózó népet a' tábor után vinni való eleségnek szállításában jelesen segítették. Midőn t. i. az Olasz Országi tábornak hirtelen lett változása miatt Veszprém Vármegyének ezen alsó tsutsa egynéhány ezer lisztes hordókat és zsák zabot elébb Somogy Vármegyébe, azután onnan vissza takarittatván megint szinte Tapolczára Szala Vármegyébe hordani kéntelen lett volna, ezen egynéhány helységekben annyira megnehezedett a' transport, hogy azt allig győzhették. Ekkor a' fent nevezett helységekbeli Compossessor Urak és közrendű nemesek köz akarattal szekereiket elő állították, és rész szerént *Lepsényből*, rész szerént *Keneséről* Tapoltzáig kettős stációra a' leg sárosabb úton és esős időben teli szekér terheknek vitelével mind a' Fels. Aerariumot, mind kivált a' szegény adózó népet megsegítették, még pedig némelly nem utolsó birtokos Nemes Emberek magok is személyessen osztoztak a' nyomorúságban való részesüléssel; mellyet látván a' szegény nép egészlen meg újulni, és a' maga 's barmai sullyos nyomorúságáról is láttatott meg felejtkezni. — Még érdemlik a' Háza háladatosságát ezen követésre méltó példáért azon nemes indulatú szegénységen könyörülő hazafiak.

Az egész telünk mind eddig igen engedelmes, utaink jobbára járhatatlanok. A' buzának Posoni mérője Veszprémben már 7 forintra hágott fel, a' zabé harmadfélre. Oltsóbb tavaszt a' tavalyinál most sem reménylhetünk.

Nógrad Vármegyéből, Januarius 15-ik napján, 1806. A' hazajókba villza marfrozott Orosz hadi seregeket, ezen Tekint. Vármegyebell Rendek és lakosok is különös szivefféggel fogadták, és értékekhez képest étellel 's itallal tápláltak, A' főbb Rendek között Eő Excellentziája Gróf Balassa Ferencz Cs. Kir. Kamarás és valóságos titkos Tanácsos Ur minden azon Orosz seregek-mél lévő tiszteket gazdagon meg vendéglette, és a' köz embereknek elegendő ételt és italt adattatott. Ezen nagy méltóságú Ur ditsiretre méltó példáját más uraságok is követték ezen Megyében. Kiknek nemes szivűségeket igen nagyra betsülvén azon hadi seregeknek fő vezérek Gróf Kutusow, következő foglalatú levelet intézett Loffontz-ról ezen Tek. Vármegye Karjaihoz és Rendjeihez:

„Uraim! Azok a' ditsiretre méltó rendelkezések, mellyek ezen Nógrad Vármegyének minden helységeiben az Orosz Csász. hadi seregeknek nemcsak táplaltatásokra, hanem minden szükséges dolgoknak ki szerzésekre is tétetődtek — az a' szives indulat, mellyel mindenütt fogadták őket a' lakosok — az a' gazdálkodóság, mellyel ezen seregbeli minden tisztek eránt viseltettek — végtére az a' nagy nemes szivűséget mutató készség és barátság, mellyhez képest engemet magamat is mindenütt meg vendéglettek; engemet a' leg érzékenyebb hálada:ollágra bírnak. — Uraim bizonyo-

sökká teszem Kigyelmeteket arról, hogy én a' Kigyelmetek társaságában eltöltött napjaimról mindenkor ö ömmel fogok emlékezni, és arról mind a' Császárt az én Uramat, mind a' Kigyelmetek leg kegyelmesebb Monarkáját tudósítani fogom, melly igen örvendettem Magyar Országban való által utazásomonn. — Ezen alkalmatossággal arról is bizonyossá teszem Kigyelmeteket, hogy én különös tisztelettel vagyok. *Lofszon Decemb. $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{7}$ napján 1805 ik esztendőben, Kigyelmeteknek alázatos szolgája, Kutosow m. p.*

N é m e t O r s z á g.

*I. Napoleon Fr. Császárnak igen kedves mostoha fia, és Olasz Orzágnak Vice Királya Beauharnois Eugenius ezen folyó Januarius 10-ikén érkezett Münchenbe az oda való Kir. udvarnak, és lakosoknak nagy örömökre. — Az ő jegyes mátkájával Augusta herczeg asszonnyal való öszve párosításása ezen holnap 14-ikén vitetődött végbe az udvari kápolnában, a' Német Birodalombeli Fő Cancellarius és Papi Vál. Fejedelem által. — A' menyasszonyt Jozefina Frantzia Császárné, és *Wilhelmina Karolina* Baváriai Királyné, a' vőlegényt pedig *Napoleon* Franczia Császár és *Maximilian József* Baváriai Király vezették az oltár eleibe. Az öszve szerkesztetést ágyú durrogások, gazdag vendégség, sok muzsika pengések, és az egész városnak ki világosittatása követték. — Harmad nappal azután, úgymint Januarius 17-ikén maga a' Fr. Császár és Császárné Páris felé útnak indulván, 's azon nap estejére Augspurga érkezvén a' Treviri vólt Vál. Fejedelem palotájába szállottak bé. Onnan a' Würtembergi Király látogatására *Stuttgardba* menni szán-*

dékoznak, kinek egyik leányát *Friderika Katalint*, a' mint néhány Német Országi levelek hirdetik, *Bonaparte Jeromosnak* igyekeznek Napoleon Császár el jegyzeni.

Az északi Német Ország eget bé bóritó sétét felyhök is lassan lassan el oszlanak, hirtelen meg változott a' politicum firmamentum. A' mint Hannoverából írják, háború helyett békeség leszen. — A' Prussziai, 's Saxóniai hadi seregek szokott Kantonjaikba vissza térni parantsoltattak; a' Hannoverában volt és az egyesült ármádiával már 80 ezer főre szaporodott Orosz Császári hadi nép a' Meklenburgi Herczégbe vonnya magát vissza, és ott marad téli kvártélyban — a' Svéciai 35 ezer főből álló ármadia a' Lüneburgi helységekben megyen téli szállásra, Angliából az Albis folyóvizbe 40 szállító hajók küldettek a' Hannoverába ki szállítatott Anglus hadi seregeknek visszavitetésekre — Lord *Kejtnak* meg parantsoltatott, hogy minden Anglia partjai mellett hajokra szállított fegyveres népet ismét szállitson ki, és ezt a' parantsolatot egyenesen az Angliai ministerium küldötte igen nagy sietséggel Lord *Keitnak*. —

Valamint a' Berlini, úgy a' Hannoverai tudósítások is azt erőssítik, hogy a' Franczia, Anglia, Svécia Országok, és az Orosz Birodalom közt leendő békeségnek eszközöltetését a' Fels. Prussziai Király vállalta volna magára, mellynek végre hajtasában hogyha szerentsés lehet, nagyon érdemessé teszi magát a' szenvedő emberiségre nézve. Az erre tzelző planumnak tzikkelyeit olly mérsékleteseknek írják a' Berlini levelek, mellyekenn mind a' két hadakozó fél meg nyughatik,

Hogy tökéletességre fog a' közönseges békeffég menni, sok környülállásokból, leg kiváltképen pedig abból lehet sajdítani, hogy az északi Franczia ármádia melly a' Westfaliai határokhoz már közel vólt, parantsolatot vett a' Fr. Országba való vissza meuetelre, mellynek sok osztályai már Stralsburg alatt által is költöztek a' Rénus folyóvizén. Tselekedje a' Jó Isten, hogy minden Európai Fejedelmek költsönös erővel 's öfzve vetett vállakkal munkálódjanak a' közönseges békeffégnek tökéletességre leendő vitelében.

A' Fr. Országba rabságra küldetett, és *Ulma* városán keresztül ment Orosz fogoly katonákkal sok jót tettek az oda való lakosok, a' kik tulajdon tapasztalásaikból tanulván az illy sorsú embereknek nyomoruságos életeket, nemtsak étellel 's itallal enyhítettek őket, hanem mivel a' hosszas út és tábori strapatzia miatt nagyon meg rongyolottak, lábbelivel és felső ruhákkal is segítették a' szük időhöz, és tehetségekhez képest. — Az oda való vendégfogadóknak találatott idegen személyek sok pénzt és kenyerét osztogattak ki köztök. Egy Frantzia katona egyet közülök mezitelen lábbal lenni meg sajdítván, egy pár jó rövid szárú sarut hátán vólt tarisznyájából ki rantott, 's azon nyomorúlt Orosz fogoly katonának adta.

H a d i T ö r t é n e t e k.

A' Caldierói ütközetről ki adatott officialis Tudósításnak további folytatása.

E' vólt az időnek az a' pontja, mellyben *Masséna* maga utólsó meg erőltetésével, és igen vekmerő bátorsággal a' győzedelmet a' maga zászlóihoz kötni, és a' mi positionkat el foglalni igyekezett. Tudniillik egy felől ármádiánk dere-

káoak meg támadása végett újabb rendelkezéseket tett, más felől pedig a' *Molitor* osztály seregét egészen a' Colognolai tétőknek tövéig maga vezette oly feltétellel, hogy a' mi armadiánk jobb szárnya mellett lévő sántzokra rohanhasson. Ha ezen vakmerő tselkedetében szerentséltetett volna, így osztán mind a' mi positióinknak kúlsát, mind artillériáinknak nagyobb részét el foglalta, mind egész armadiánkat utolsó veszedelemre juttatná.

Szinte abban voltam foglalatós, hogy armadiánk derekánál a' viadalt ismét meg újittassam, a' midőn az ellenség feltételéről tudósítottam volna; mellyre való nézve az armadia jobb szárnyának segítségére nagy sietséggel egy granatiros battalliont küldöttem, egyszersmind lovasság Generálisát Gróf *Bellegardot* az ellenségnek vissza veretésére, bár akarmennyiben kerülne is, ki állítottam.

Az ott commandirozónak Báró *Simbschen* F. M. Lajtinántnak tzelérányzó rendelkezései, és az alatta való truppoknak rendkívül való vitézségek nagyobb részben már eszközlötték az én tzelomat. Tudniillik a' Colognolai hegyre ugyan két ellenséges regiment nagy dühösséggel reá rohant; de az ellenek tétetődött bátor védelmezés, és a' Schröder Király 's Splényi gyalog Regimentektől való battallionok a' már tetőre fel ért ellenséget, puska-jok végén lévő hegyes törökkel nemcsak vissza nyomták, hanem többire vagy le vágták, vagy rabságba ejtették, a' melly alkalmatossággal 500-an maradtak holtan a' tsata piatzon, ugyan annyi esett rabságra is, és három zászló vétetődött el tőlök. — A' gyalogságnak illy bator viasko-

dása alatt Oberster *Kerekes* a' Kiemmeyer huszár regementének egy osztályával a' Colognolaig előre nyomúlt ellenséges lovasságot meg támadván, fokat le vágott, 42 öt el fogott, a' többit pedig vissza űzte.

A' melly időpontban ezek történtek, ugyan akkor egy más ellenséges csapat 10 ik számú redu-tánkat, avagy négy szegeletű sántzunkat meg támadta, és annak felső párkanyozására már fel is hágott; de ennek sem kedvezett a' hadi szerentse, különös hadi bátorsággal vissza vevén őket a' Hohenloe Bartenstein regementje, mellynek egyik Kapitánnya *Novák* maga kompaniájával az ellenség-re menvén, attól a' futó sántzokat ismét vissza vette, 's azokból őket ki űzte. Itt is egész se ét estig tartott a' viaskodás, mellynek sűrű homálya annak hátrálásában nagyon kedvezett.

Abban a' ketsegtető bizakodásban lévén *Mas-séna*, hogy ő néki a' mi ármadiánk jobb szárnyának meg tamadáában szerentséje lenni fogna, fokszor meg újított meg erőltetésével annak centrumát, az az, derekát is általigyékezett rontani. Az Elzterházi gyalog regementje az ellenség öldöklő, és hová tovább mind inkább nevedett tü-zét tovább ki nem állhatván, nem keves veszteségével a' granatiros brigadához vonta magát vissza, a' melly brigada addig minden puska-lövés nélkül az ellenséges stutzosokat tsendes bátorsága által hátraltatta; hanem már ekkor egészen magának kellett a' magát már győzedelemmel ketsegtető ellenség tü-zét ki állani, és végtére a' nagyobb erőnek ellene nem állhatván magát hátrább húzni. Ezen granatiros brigadának vezére Generál Lippa ekkor sebbé is esett.

Már meg lehetöffen setét volt az idő, a' midön a' mi positiónkban lévő artilleriának tüze tsak nem közönségesé lönn, és a' futó sántzokban lévő katoná örizet is a' mind előbre előbre nyomúlt ellen-séget igen sebes apró puska tüzzel fogadta. A' gyözedelem még ekkor is bizonytalan volt, mellynek meg nyerésében mind a' két rész a' körömszakadásig foglalatoskodott. — Herczeg *Hohenloe Bartenstein*, kinek granatiros brigadája hátrabb reservába volt ki állitva, tábori muzsika szózatja, és az alatta valóknak bátorításai közt várta maga felé a' hátraló ellenséget. Maximilian Kir. Fő Herczeg is ismét öszve gyűjtötte a' vissza tért battalionokat, eleikbe ki állott, 's újobban tábori muzsika szózat alatt vezette azokat az ellenség ellen. — De ezek még tsak nem is képzelvén hadi népünknek illy nagy bátorságát, a' tsata piatzot el hagyták, és, minthogy ármadiájoknak bal szárnya is meg verettetett, és a' Stipsics hufzárjai is közikbe vágott, magokat nagy sietséggel vissza vonták. Előferegeink egész *Stráig* kergették őket, a' hol ezen igen nevezetes ütközetnek a' bé következett setét éjtszaka végett vetett. Mindazáltal még is fegyverben maradtak hadi seregeink, és a' következett napnak reggelén, úgymint October utolsó napján a' meg történt véres tsatának elvალაშტო következéseit várták. Arra való nézve én is a' F. M. L. Gróf *Argentau* kórmányozása alatt St. Gregorio mellett maradt hét granatiros battalionját magamhoz húztam, és el tökellettem magamban, hogy az ellenségnek akarmely erőtlenséget használni fogom.

A' következett napnak|fel viradásakor a' maga utolsó positiójában tsendességben maradt az ellen-

ség, és csak az előseregek nyughatatlankodták egymást, mellyet közel lévén egymáshoz vigyázaton, el sem lehetett kerülni. Ekkor, tudniillik viradtkor az el hüllottaknak nagy sokaságából, a' kik halmozva feküttek egymáson, meg lehetett itilni, melly nagy kárt okoztak légyen a' mi ágyúink az el mult napon történt véres tsatában az ellen-ségnek.

Azonközben több portázó tsuportjaink men-vén az Ets alsó részére, annak tulsó partjára által költöztek, minden ott találtatott hajókat el foglaltak, Bonavigo mellett hidat tsináltak, és mi-nekutánna Cs. Kir. Gen. *Vincent* egy pár gyalog batallionnal, egynéhány véghelyi osztály sereggel, és több huszár divisiókkal azon folyó viznek tulsó partyára által költözött volna: el foglalta *Iso-la Porcarizzát*, számos foglyokat tsinált, és az ellenség háta megé menvén, annak nagy nyughatatlanságot okozott.

Még is mindazonáltal ármádiank bal szar-nyánál *Chivicca del Christo* mellett újabb próbát tenni bátorzkodott *Masséna*, és October 31-kén 10 órakor dél előtt a' *Verdier* osztály seregét két tsapatra osztván fel *Nordmann* Generálisunkat megtámadtatta. A' mint el fogattatott emberei beszé-leték, keményen meg parantsolta nékiek, hogy akármennyiben kerüllyön is, a' lántzot elvegyék; de General *Nordmann* is álhatatossan el tökélet-te magában, hogy azt utólsó embereig védelmezze. Arra való nézve a' kórmányára bizatott truppoknak nagyobb részét abba bé küldötte, a' többit pedig rész szerént a' futó lántzoknak védelmezésére, és a' többiekkel való egyesség fenn tartására rendelte, 's rész szerént rezervába álli-

totta ki. Azonban mind előről, mind oldalról nagy dühösséggel meg támadta a' sántzokat az ellenség, és mivel *Zevio* mellett egynéhány batalion gyalogságot küldött az Ets folyóviz innenső partyára, 's egyszersmind seregeink bal szárnyára is tüzeltetett: annyi kárt csinált trupjainkban, hogy azokat egyedül vezérjeknek példaja bírta a' tsa-ta hel en való meg maradásra. — Ebben a' vé-re: ü közetben Generál *Nordmann* válla lapotzkájan sebet kapott, artilleristaink ágyuik mellett töbnire mind agyon lövöttek, a' Generál Quartélymeister Stabtól két tisztt meg sebesítetett, és egyedül Generál Gróf *Collorédónak* vitézi állhatatossága, a' ki tudniillik Gen. *Nordmann* meg sebesítése után a' commandot kezébe vette, és Gróf *Nugent* Obristlajtnántnak vitéz bátorsága bírtak arra hadi seregeinket, hogy semmi veszedelemmel ne gondollyanak, és a' meg búsult ellenségnek minden próbatételeit héjába valókká tegyék.

A' *Chiavecco del Christo* mellett lévő positionknak veszedelembe való forgását F. M. L. *Reusz* idejekorán észre vévén, egész tehetségét annak meg szabadítására fordította, és Oberster *Bruscht* három batallion gyalogsággal Gambion alá küldötte, 's egyszersmind egynéhány száz Horvátokat, és a' *Ferencz Károly* fő herczeg regementéből két batalliont melleleg utakon az ellenség szárnya ellen marsiroztatott.

Obrister *Bruschnak* mozdulásai, a' mellyeket ő egész bátorsággal el követett, az ellenség hátrálását nagyon liettették, sok emberét el veztegettek, a' kik közül csak a' sántzok mellett 100 nál több maradt halva. — Az ellenségnek ezen szerentsétlen próbatétele az Eő Csász. Felsége fegyverének tökéletes győzedelmet szerzett, melly az

Olasz Országi ármadiának hadi tetteit nagy ditsőséggel koronázta meg. Egyedül a' másutt történt szerentsétlenségek akadályoztatták győzedelmi gyümölcseivel való élésében; azonban akárhol fog Felségednek ezen győzedelmekedő ármadia szolgálatjára szüksége lenni, mindenütt elmejében leszen a' *Caldieroi* győzedelem, 's mindenütt hasonló ditsőffég keresésre fogja azt serkenteni.

Már minden rendelészet meg tettem a' végre, hogy *November első* napján az ellenséges ármadia bal szárnyára üssék, 's azt tökéletesen hátra verhessem, mellynek eszközésére F. M. L. herczeg *Rosenberget*, a' ki is igen bajos marsirozása után *Triginagoba* érkezett, rendeltem valaki, olly intézeteket adván eleibe, hogy a' *Mezzanoi* nagy hegyeken az ellenséget kerüllye meg, és mind jobb szárnyát, mind pedig derekát ejtse nyughatatlanságba. Azonban még reggeli hajnalkor ezre vétetődött, hogy az ellenség maga hatalását számos könnyűszerű infanteriájával tsak palástolni akarja, ármadiájának nagyobb részével pedig a' St. Jacomi tetöket *Verona* felé már meg haladta, 's a' tsata piaczoit nekünk hagyta. Előferegink nyomba üzték őket, *Caldiero*, *Stra*, *Vago*, és *Cadellara* helységeket vissza vették, 's annál fogva miénk volt a' győzedelem.

(A' többi következik).

Orosz Birodalom.

I. Sándor Orosz Császár a' múlt Decemb. 22-ik napján érkezett Pétersburgba vissza. — A' 25 ik Decemberi oda való közönséges levelek ekként festik le az ő hazamenetelét nyughatatlansággal várt népnek az ő szemlelésén való örömét: „Még 20-ik Decemberbe vártuk, úgymond, jó Császárunk

haza jövetelét. — Ugy tettzik, mintha azok a' vezzedelmek, a' mellyeknek tárgyává magát kitette Eö Cs. Felsége, a' népnek mind kivanságát; mind látásan való örömét még kettőztették volna. Azokban az útzákban, a' mellyekenn rezidenziájába kellett nékie menni, minden házaknak ablakai dugva voltak emberrel, hasonlóképen a' Cs. palotának piatza is minden nem- és rangbeli személyekkel. De Decembernek nem 20-ik, hanem 22-ik napján érkezett közinkbe a' mi imádást érdemlő kedves Császárunk. Édes anyja az özvegy Császárné, és igen kedves felesége *Ersébet Alexiewna* Gatsináig utaztak eleibe, kiknek társaságokban, reggeli négy órakor érkezett bé a' városba, 's leg elsöben is annak meg halalására; hogy a' Jó Isten ötöt szerentséssen haza vezérlette; a' Kaban nevezetü templomba ment bé. Annakutánna tudtára esvén a' Publicumnak, hogy dél után három órakor a' paradé piatzra fogna a' Császár menni; számtalan sokaság ment a' Csász. palota piatzára, még a' nagy rangú személyek is öszve elegyedtek velek, Mihélyt Eö Cs. Felsége magát meg mutatta, azonnal illy örvendetes kiáltással zengedeztették a' levegőt: *Ellyen! Ellyen a' mi jó Császárunk!* Mindenek utánna futottak; és úgy öszve szoritották ezen szeretett Fejedelmeket, hogy darab ideig sem előre sem hátra nem mehetett; ki le borúlt előtte, ki kezeit, ki lábait tsókolta, melly olly nagy érzekenységet indított benne, hogy sirni kellett örömében, gyakorta azt erőssítvén, hogy azon kedves szempillantat vele minden szenvedéseit el felejteti, sőt hogy többet is kész szenvedni, csak hogy jobbágyi hozzá való szereteteknek 's hajlandóságoknak több illy tanúbizonyságait is láthassa.